

1. MECHANISMY	13
2. KINEMATICKÉ MECHANISMY	15
3. TEKUTINOVÉ MECHANISMY	105

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK, VELIČIN A JEDNOTEK	8
PŘEDMLUVA	11
1 MECHANISMY	13
2 KINEMATICKÉ MECHANISMY	15
2.1 Části kinematických mechanismů	15
2.1.1 Členy mechanismů	15
2.1.2 Kinematické dvojice	17
2.1.3 Kinematická schémata	17
2.2 Šroubové mechanismy	18
2.2.1 Materiály a konstrukce	18
2.2.2 Silové poměry, účinnost	19
2.2.3 Pevnostní výpočet	20
2.2.4 Šroubový mechanismus s valivými těly	24
2.2.5 Klinový mechanismus	25
2.3 Pákové mechanismy	28
2.4 Kloubové mechanismy	31
2.4.1 Čtyřleny	32
2.4.2 Silové poměry	32
2.4.3 Rychlosť a zrychlenie	34
2.4.4 Vyšetrenie trajektorie bodu čtyřlenu	35
2.4.5 Príklady kloubových mechanismov	37
2.5 Klikový mechanismus	39
2.5.1 Základy teorie klikového mechanismu	40
Pohybové pomery v klikovém mechanismu	40
Silové pomery v klikovém mechanismu	41
2.5.2 Pasty s písľušenstvím	45
Pasty	45
Pistní čepy	48
Utěsnění pistí – pistní kroužky	50
2.5.3 Utěsnění součástí s přímočarám vratným pohybem	51
Ucpávky s měkkým těsnivem	51
Ucpávky s kovovým těsnivem	51
Manžetové ucpávky	52
Komorové ucpávky	53
2.5.4 Ojinice	54
Materiál a konstrukce	54
Pevnostní výpočet ojinice	55
2.5.5 Klikové hřidele	65
2.5.6 Setrvačníky	69
2.5.7 Výstředníkové mechanismy	71
2.5.8 Montáž, údržba, opravy a provoz klikových mechanismov	72

2.6	Kulisové mechanismy	74
2.6.1	Kulisové mechanismy posuvné	76
2.6.2	Kulisové mechanismy kyvné	76
2.6.3	Kulisové mechanismy otáčivé	76
2.7	Vačkové mechanismy	78
2.7.1	Součásti vačkových mechanismů	80
2.7.2	Základy teorie vačkových mechanismů Zákony pohybu	80
2.7.3	Návrh vačkového ústrojí	82
2.7.4	Provoz vačkových mechanismů	85
2.8	Mechanismy s přerušovaným pohybem	86
2.8.1	Mžikové mechanismy	87
2.8.2	Podávací mechanismy	89
2.8.3	Krokové mechanismy	94
2.9	Regulační a brzdící mechanismy	95
2.9.1	Rychlostní regulátory	95
	Odstředivé regulátory	95
	Regulátory s třením mezi tuhými tělesy	96
	Regulátory s kapalinovým třením	97
	Regulátory se vzduchovým třením	98
	Regulátory s působením vřívivých proudů	99
2.9.2	Brzdící mechanismy	99
2.9.3	Tlumící mechanismy	100
	Vzduchové tlumiče	101
	Kapalinové tlumiče	101
	Indukční tlumení	102
3	TEKUTINOVÉ MECHANISMY	105
3.1	Grafické značky a schémata	106
3.2	Nositeli energie	106
3.3	Hydrostatické mechanismy	106
3.3.1	Kapaliny používané v hydraulických mechanismech	106
3.3.2	Princip a použití	107
3.3.3	Generátory hydraulické energie	108
	Zubové generátory	111
	Šroubové generátory	111
	Lamelové generátory	111
	Pistové generátory	112
3.3.4	Hydromotory	112
	Přímočaré hydromotory	112
	Rotační hydromotory	114
	Hydromotory s kyvným pohybem	115
3.3.5	Řídicí prvky a zařízení	116
	Prvky pro řízení tlaku tekutiny	117
	Prvky pro řízení průtoku tekutiny	117
	Prvky pro hrazení průtoku a rozvod tekutiny – rozváděče	119
3.3.6	Pomocná zařízení a příslušenství	122
	Nádrže na kapalinu	122
	Čističe	122
	Akumulátory	122
	Multiplikátory	123

3.3.7	Obvody hydrostatických mechanismů	125
	Hydraulické agregáty	125
	Použití hydrostatických obvodů	126
	Navrhování obvodů hydrostatických mechanismů	128
3.4	3.3.8 Obsluha a údržba hydraulických zařízení	130
	Pneumatické mechanismy	130
	3.4.1 Stlačený vzduch	130
	3.4.2 Princip a použití	132
	3.4.3 Prvky pneumatických mechanismů	132
	Ventily	134
	3.4.4 Použití pneumatických mechanismů	135
3.5	Hydraulicko-pneumatické mechanismy	136
3.6	Servomechanismy	139
	3.6.1 Princip a použití	139
	3.6.2 Hydraulické pohony	140
	3.6.3 Pneumatické pohony	141
3.7	Hydrodynamické mechanismy	141
	DOPORUČENÁ LITERATURA A NORMY	146
	POUŽITÁ LITERATURA	150
	SLOVNÍK ODBORNÝCH VÝRAZŮ	152
	ČESKO-RUSKÝ-ANGLICKÝ-NĚMECKÝ SLOVNÍK VYBRANÝCH ODBORNÝCH VÝRAZŮ	155
	REJSTŘÍK	161